

JAARVERSLAG

1998

VOORWOORD

In dit verslag zijn de voor een jaarverslag van de Raad gebruikelijke gegevens opgenomen. Een aantal jaren geleden placht de Raad jaarverslagen uit te geven waarin kort werd aangegeven wat de inhoud was van de door de Raad gedane uitspraken. Door de toename van het aantal geschillen ging dit teveel tijd en geld kosten en is van het uitbrengen van deze jaarverslagen afgezien. Inmiddels heeft de techniek niet stilgestaan en is het voor de Raad mogelijk geworden de (geanonimiseerde) uitspraken van de Raad te publiceren op een cd-rom.

De opgemaakte cd-rom bevat de uitspraken over de jaren 1995 tot en met 1998 en een beperkt gedeelte van de uitspraken uit 1999. De ontvanger van dit jaarverslag, die eventueel nog geen exemplaar van de cd-rom heeft ontvangen, kan deze aanvragen ten kantore van de Raad (tel 030 - 2343222).

Het ligt in de bedoeling jaarlijks een update te verzorgen. Mogelijk zullen in de eerst komende update ook uitspraken van het Arbitrage Instituut Bouwkunst worden opgenomen over drie of vier jaren. Daarover is overleg gaande. Geheel zeker is dit nog niet.

In het jaarverslag 1997 is vermeld dat het bestuur van de Raad de grens voor de behandeling door één, respectievelijk 3 arbiters per 1 juli 1998 heeft verhoogd naar f. 100.000,00 op de voet van haar bevoegdheid daartoe als neergelegd in artikel 10 lid 11 van de Statuten van de Raad. Per 1 maart 1999 zijn nieuwe Statuten in werking getreden, waarin deze grens is opgenomen. Ook bij de toepasselijkheid van oudere Statuten geldt deze grens, alsdan dus nog op basis van voormeld bestuursbesluit.

Voor de overige wijzigingen in de Statuten wordt verwezen naar de separaat verkrijgbare Statuten van 1 maart 1999, die overigens ook zijn gepubliceerd op voormelde cd-rom tezamen met de eerder geldende Statuten vanaf 1956 e.v..

GESCHILLENBEHANDELING

Figuur 1 geeft een gedetailleerd overzicht van het aantal binnengekomen en afgehandelde geschillen in het verslagjaar. Ter vergelijking zijn in het overzicht de cijfers van vier voorgaande jaren opgenomen.

GESCHILLEN

Het aantal bij de Raad aanhangig gemaakte geschillen bedroeg in 1998 dus 951. Uit de gegevens blijkt van een voortgaande groei in de benadering van de Raad.

Het departement van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer publiceert jaarlijks cijfers aangevende de landelijke investeringen in de burgerlijke en utiliteitsbouw, alsmede in de grond, water- en wegenbouw. In figuur 2 is aangegeven hoe het aantal van de bij de Raad binnengekomen geschillen zich verhoudt tot de jaarlijkse investeringen in de bouwsector.

In figuur 1 is vermeld hoe de afgehandelde zaken in het verslagjaar zijn afgedaan.

Tevens treft U in figuur 1 een vermelding aan van de samenstelling van de commissies die de afgehandelde zaken afdeden, één arbiter, respectievelijk 3 arbiters, respectievelijk 3 arbiters, waaronder een buitengewoon lid van de Raad.

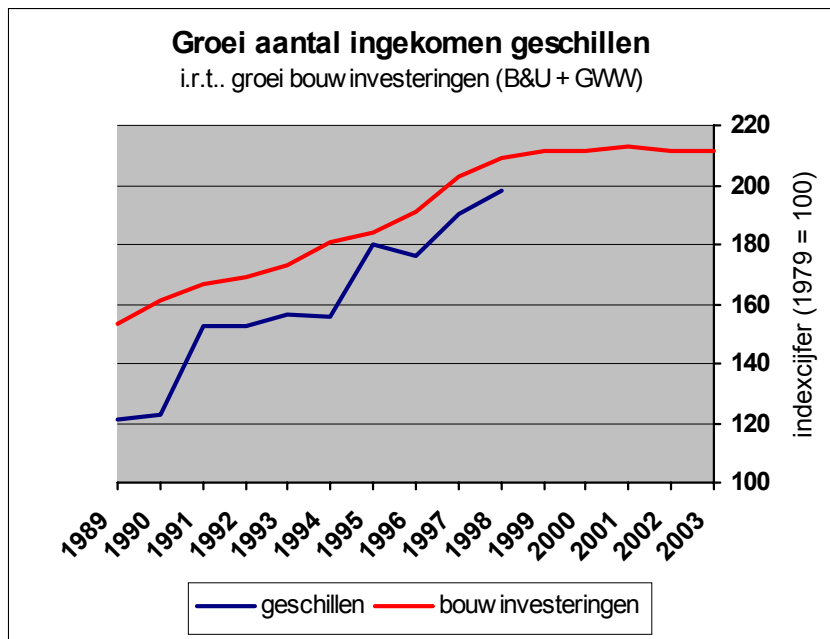
In de regel worden geschillen, waarbij de geëiste hoofdsom, dan wel de ter discussie gestelde gebreken het bedrag ad f. 100.000,00 niet overtreft, behandeld door één arbiter. Dit is ook het geval als partijen zijn overeengekomen, dat het geschil door één arbiter zal worden beslecht. In het verslagjaar lag de grens tot 1 juli 1998 op f. 65.000,00. Aangezien het merendeel van

Overzicht verwerkte geschillen					
	1994	1995	1996	1997	1998
aantal binnengekomen geschillen	748	866	848	914	951
aantal afgewerkte zaken	757	777	860	852	927
waarvan doorlopend	<i>pm</i>	40	51	59	54
ingetrokken	757	817	911	911	981
aantal uitspraken	235	271	249	222	280
waarvan:					
scheidsrechterlijk eindvonnis	522	546	662	689	701
schikking in vonnis/dading	331	364	429	429	419
procesverbaal van plaatsopneming	155	142	150	176	178
overige ¹⁾ (onbevoegdverklaring, vervallenverklaring, bindend advies)	23	25	35	35	28
behandeld door een arbiter	13	15	48	49	76
behandeld door drie arbiters	369	344	417	400	446
met jurist	186	219	240	286	249
	74	61	71	77	74

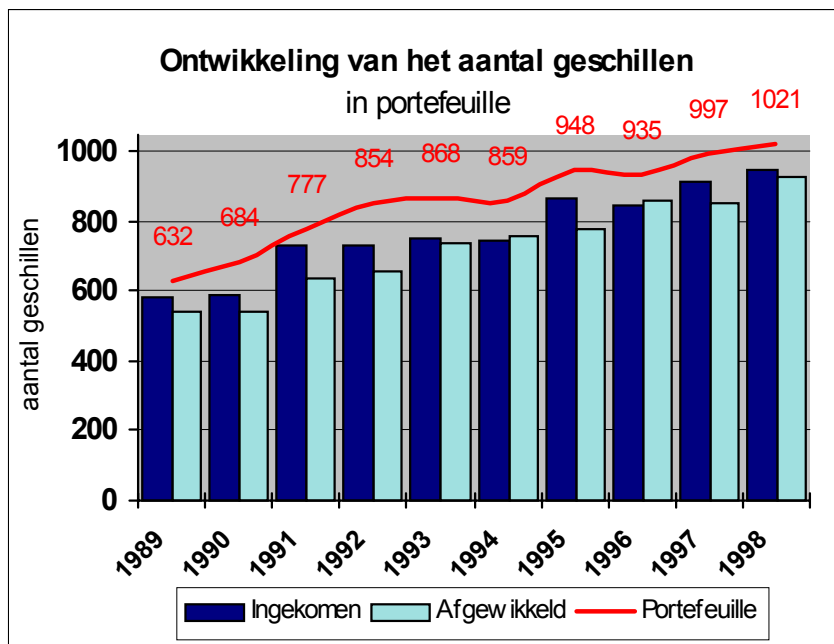
¹⁾ Vanaf 1996: inclusief intrekkingen ter mondelinge behandeling.

figuur 1

de in 1998 behandelde geschillen is aanhangig gemaakt voor 1 juli 1998, is de bovengenoemde verdeling nog een gevolg van de voorheen geldende grens. Door de Raad wordt verwacht dat door de verhoging van de grens in de jaren na 1998 de verdeling zich procentueel zal wijzigen.

figuur 2

figuur 3

Een lid-jurist (in de statuten aangeduid als buitengewoon lid) maakt deel uit van het scheidsgerecht, indien dat in de overeenkomst door partijen is bepaald, dan wel wanneer de voorzitter dit wenselijk acht; het bepaalde in artikel 10 lid 4, van de statuten verleent hem de bevoegdheid op eigen initiatief een lid-jurist in het scheidsgerecht te benoemen.

Maakt een lid-jurist deel uit van het scheidsgerecht, dan bestaat het scheidsgerecht steeds uit drie leden, tenzij partijen berechting van het geschil door één buitengewoon lid zijn overeengekomen.

Bij de behandeling van een geschil in hoger beroep maakt steeds een lid-jurist deel uit van het scheidsgerecht.

Aan de mondelinge behandeling van een geschil gaat een schriftelijke fase vooraf, waarin wordt gediend van eis en antwoord, alsmede van repliek en dupliek. Een uitzondering geldt voor door de voorzitter van de Raad als klein aangemerkte geschillen. Een klein geschil gaat veelal over een probleem, waarbij de vordering, dan wel de ter discussie gestelde gebreken (in geld uitgedrukt) niet meer bedragen dan

f. 10.000,00. In de schriftelijke fase van een dergelijk geschil wordt niet gere- en gedupliceerd, maar wordt, na de memories van eis en antwoord, direct overgegaan tot een mondelinge behandeling, uitzonderingen daargelaten.

PORTEFEUILLE

Figuur 3 geeft de ontwikkeling van het aantal geschillen in portefeuille.

LOOPTIJD

Van de in 1998 afgehandelde vonnissen had 59% een looptijd van minder dan een jaar; 89% werd binnen twee jaren afgehandeld. In drie jaren was 97% afgehandeld. Uit het staatje over de laatste vijf jaren blijkt de afhandelingstijd weinig te fluctueren. Het wordt gepast geacht bij deze cijfers te vermelden dat het in het verslagjaar meermaals is voorgekomen dat de looptijd langer is geweest dan wenselijk was door onderbezetting van het secretariaat van de Raad bij de verwerking van reeds genomen beslissingen.

BENOEMINGEN

Het aantal benoemingen in 1998 is aangegeven in figuur 5

	Looptijd				
	1994	1995	1996	1997	1998
looptijd minder dan:					
1 jaar	59%	52%	53%	56%	59%
2 jaar	94%	89%	92%	91%	89%
3 jaar	98%	96%	98%	97%	97%

figuur 4

aantal benoemingen in	Benoeemingen				
	1994	1995	1996	1997	1998
leden ingenieur	337	237	423	435	485
leden architect	375	425	430	423	434
leden aannemer	457	518	496	438	497
leden jurist	74	82	104	94	118
Totaal	1243	1262	1453	1390	1534

figuur 5

	Arbitragekosten				
	1994	1995	1996	1997	1998
kosten minder dan:					
f 4 000.00	29%	42%	44%	39%	38%
f 6 000.00	54%	61%	63%	58%	57%
f 8 000.00	70%	75%	76%	72%	73%
f 10 000.00	79%	85%	88%	83%	86%

figuur 6

ARBITRAGEKOSTEN

Zodra een geschil bij de Raad aanhangig is gemaakt, nodigt de voorzitter de aanvragende partij uit als waarborg voor de voldoening van de kosten op de scheidsrechterlijke beslissing vallende, een bedrag te storten, waarvan de hoogte voor ieder geval afzonderlijk door de voorzitter wordt bepaald. Het scheidsgerecht is bevoegd het bedrag van de aan de scheidslieden verschuldigde honoraria en verder door het scheidsgerecht gemaakte kosten van

de waarborgsom af te houden. Is de waarborgsom hiertoe niet voldoende, dan kan het scheidsgerecht bijstorting vragen.

De aan de uitspraak verbonden kosten betreffen hoofdzakelijk het honorarium van de arbiter(s) alsmede zijn (hun) reis- en verblijfkosten, de kosten van de mondelinge behandeling en de door de secretaris te besteden tijd aan de deelname aan de mondelinge behandeling en raadkamer, alsmede aan het concipiëren van het vonnis.

Het kostenverloop van de door de Raad gedane uitspraken is - ter indicatie - weergegeven in figuur 6.

In het algemeen worden aan de partijen de bestede uren en gemaakte kosten in rekening gebracht. Dankzij subsidies van overheid en bedrijfsleven is het mogelijk in een aantal gevallen de kosten te modereren. Is er sprake van min- of onvermogen, dan is een pro-Deo behandeling mogelijk, naar analogie van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden.

Voor geschillen met een hoofdsom beneden de honderdduizend gulden is bovendien matiging mogelijk, als de kosten een bepaald percentage van de hoofdsom overschrijden.

Het waarborgsomsysteem en het moderatieschema, die sedert 1984 worden gehanteerd, zijn als bijlage bij dit

verslag gevoegd. Zij gelden in eerste aanleg. De regeling voor hoger beroep is anders en eveneens als bijlage bij dit verslag gevoegd.

MATE VAN GELIJK EN ONGELIJK

In het algemeen is er bij een geschil sprake van een opdrachtgever en een aannemer; het is uiteraard ook mogelijk dat een aannemer als opdrachtgever optreedt; in dat geval is veelal een onderaannemer de andere partij.

In de vonnissen bepalen arbiters hoe de kosten van het vonnis over

partijen worden verdeeld. In het algemeen geldt daarvoor als maatstaf de mate waarin partijen het gelijk al dan niet aan hun zijde krijgen.

Uitgaande van de door arbiters bepaalde kostenveroor-

	Eiser				
	1994	1995	1996	1997	1998
helemaal gelijk	24%	29%	23%	23%	36%
helemaal ongelijk	31%	21%	26%	42%	29%
tenminste voor de helft gelijk	57%	50%	44%	28%	22%

figuur 7

	Opdrachtgever				
	1994	1995	1996	1997	1998
helemaal gelijk	22%	23%	18%	23%	22%
helemaal ongelijk	34%	27%	35%	35%	24%
tenminste voor de helft gelijk	48%	31%	29%	27%	36%

figuur 8

delingen in de vonnissen, die gebaseerd zijn op de mate van gelijk en ongelijk van elk der partijen, kan globaal inzicht worden verkregen in de mate, waarin partijen het gelijk al dan niet aan hun zijde kregen.

De mate van gelijk of ongelijk van de eiser ten opzichte van de verweerder is weergegeven in figuur 7.

De mate van gelijk of ongelijk van de opdrachtgever ten opzichte van de aannemer over de laatste 5 jaren staat vermeld in figuur 8.

De in die figuur vermelde gegevens voor het verslagjaar 1998 zijn bepaald op basis van de door de Raad gedane uitspraken zonder rekening te houden met de mate van gelijk en ongelijk in geschillen die zijn afgedaan met een schikkingsvonnis.

		Regio				
		1994	1995	1996	1997	1998
Noorden	(Fr. Gr. Dr.)	8%	10%	8%	9%	10%
Oosten	(Ov. Ge.)	15%	18%	13%	13%	14%
Midden	(Ut. Fl.)	10%	8%	15%	17%	9%
Westen	(NH. ZH. Ze.)	46%	43%	40%	38%	43%
Zuiden	(NB. Li.)	21%	21%	24%	23%	24%

figuur 9

SITUERING VAN DE OBJECTEN

De ligging van de objecten, waarop de in de laatste 5 jaren gewezen vonnissen en dadingen betrekking hebben is af te lezen in figuur 9.

HOGER BEROEP

De ontwikkeling van het aantal zaken en de afwikkeling daarvan in hoger beroep is weergegeven in figuur 10.

		Hoger beroep				
		1994	1995	1996	1997	1998
aantal ingekomen geschillen		51	59	52	60	63
scheidsrechterlijk vonnis		30	27	39	40	43
vervallen verklaren van de instantie		2	0	3	1	2
schikking in vonnis		2	1	0	0	1
intrekking		19	18	21	13	15
totaal afgewikkeld		53	46	63	54	61

figuur 10

In het afgelopen jaar zijn 63 geschillen in hoger beroep aanhangig gemaakt. Er verschenen 43 uitspraken. 2 maal volgde een vervallen verklaring van de instantie. 15 maal werd een hoger beroep ingetrokken. 1 maal is ter zitting geschikt.

		UAR				
		1994	1995	1996	1997	1998
aantal vonnissen		18	27	25	32	30
aannemer gelijk		4	10	13	9	21
aanbesteder gelijk		14	17	12	23	9

figuur 11

UAR-GESCHILLEN

In figuur 11 is weergegeven de afdoening van het

Aard van de aanbesteder					
	1994	1995	1996	1997	1998
aanbesteder is:					
Staat	3	9	7	17	8
Provincie	1	7	6	1	4
Gemeente	6	6	6	7	11
Waterschap	3	3	3	3	4
Overheid	13	25	22	28	27
Particulieren	5	2	3	4	3

figuur 12

aantal zaken in UAR-geschillen en de mate van gelijk en ongelijk van de aanbesteder, respectievelijk de aannemer. De aard van de aanbestedende partij over de jaren 1994 tot en met 1998 is weergegeven in figuur 12.

Er verschenen in 1998 30 vonnissen in UAR-geschillen. In 21 gevallen heeft de aannemer terecht een beroep gedaan op de Raad. In 9

gevallen was dat niet het geval en kreeg de aanbesteder gelijk.

In de 27 gevallen in het verslagjaar was de aanbesteder een overheidsinstantie. In 3 gevallen trad een particuliere instantie als aanbesteder op.

BESTUURSSAMENSTELLING

Het bestuur van de Raad telt negen leden.

De bestuursleden worden benoemd uit de gewone leden van de Raad, door de drie z.g. constituerende verenigingen, te weten het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (K.I.v.I.), de Bond van Nederlandse Architecten (B.N.A.) en het Algemeen Verbond Bouwbedrijf (A.V.B.B.). Het K.I.v.I en de B.N.A. benoemen elk twee leden in het bestuur en het A.V.B.B. benoemt er vier.

Het bestuur benoemt de voorzitter, welke benoeming de goedkeuring behoeft van de Minister van Verkeer en Waterstaat.

De samenstelling van het bestuur van de Raad was aan het eind van jaar 1998 als volgt:

- ir. A.P. Vernimmen, voorzitter.

Benoemd door het hoofdbestuur van het Algemeen Verbond Bouwbedrijf:

- J.A.M. Nietsch,
- ir. J.C. van der Lippe,
- ing. O.Th.J. Bik,
- ir. L.A.R. Sandbergen.

Benoemd door het hoofdbestuur van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs:

- ir. C. Heegstra,
- ir. P.J.M. IJsselmuiden.

Benoemd door het bestuur van de Bond van Nederlandse Architecten:

- ir. G.M.J. van den Bongard,
- mevrouw ir. R.H. Witteveen-Heere.

Secretaris-penningmeester van het bestuur van de Raad is:

- mr. J.A.G. van Eimeren.

LEDEN VAN DE RAAD

In een bij dit jaarverslag gevoegde bijlage staan de leden vermeld, die deel uitmaken van de Raad ultimo 1998.

Overeenkomstig het bepaalde in de statuten worden de leden van de Raad benoemd door de besturen van de drie constituerende verenigingen.

Elk bestuur benoemt twintig leden. De benoeming heeft de goedkeuring nodig van de Minister van Verkeer en Waterstaat. Elk der constituerende verenigingen heeft het recht van veto op de benoeming van een lid door de andere besturen.

Op basis van artikel 4 lid 4 van de Statuten zijn 4 leden van de Raad benoemd door het bestuur van de Raad op voordracht van de Federatie van Aannemers in de Afbouw- en Nevenbedrijven van de Bouwnijverheid. De 10, inmiddels 11 leden-juristen (buitengewone leden genoemd in de statuten) worden door het bestuur van de Raad benoemd, op voordracht van het bestuur van de Nederlandse Juristenvereniging. Ook deze benoemingen hebben de goedkeuring van de Minister van Verkeer en Waterstaat nodig.

De benoemingsduur is bij de Statutenwijziging van 1 maart 1999 gewijzigd. De benoemingen gelden thans tot het einde van het kalenderjaar, waarin het betreffende lid de 70-jarige leeftijd heeft bereikt.

AFGETREDEN LEDEN

Aan het einde van het verslagjaar 1998 heeft de Raad alleen afscheid moeten nemen van de heer ir. J.C. van der Lippe, die inmiddels de statutaire leeftijdsgrens van 70 jaar had bereikt.

De Raad is hem dank verschuldigd voor zijn inzet en deskundigheid.

NIEUWE LEDEN

In 1998 benoemde het hoofdbestuur van het Algemeen Verbond Bouwbedrijf:

- In de vacature A.M.Terlingen: de heer L.J. de Kok, voorheen directeur van de Kok Bouwgroep te Bergen op Zoom.

In 1998 benoemde het bestuur van de Bond van Nederlandse Architecten:

- In de vacature ir. C. Hoogeveen: de heer ir. P.A.M. Mertens, architect te Hoensbroek.

In 1998 benoemde het bestuur van de Raad op voordracht van de Nederlandse Juristen Vereniging in de

vacature mr. J. in 't Veld: de heer mr. W. Dommering te Rotterdam.

Amsterdam, augustus 1999.

A.P. Vernimmen, voorzitter,
J.A.G. van Eimeren, secretaris-penningmeester.

STICHTING BUREAU ARBITRAGE BOUWNIJVERHEID

De Stichting heeft ten doel het in stand houden van een bureau ten dienste van instellingen en personen die zich belasten met arbitrale behandeling en beslechting van geschillen in de bouwnijverheid, dan wel aan personen die door de overheidsrechter tot deskundigen zijn benoemd in een geschil op het gebied van het bouwrecht.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit een voorzitter en zes bestuursleden. De leden worden benoemd door de besturen van de drie constituerende verenigingen, die ook de bestuursleden van de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven benoemen; elk dezer besturen benoemt twee leden in het bestuur van de Stichting.

De voorzitter wordt benoemd door de bestuursleden van de Stichting.

De zittingsduur van de voorzitter bedraagt vier jaren. De voorzitter is steeds herbenoembaar; de leden kunnen eenmaal worden herbenoemd voor een periode van vier jaren. De statutair gestelde leeftijdsgrens is zeventig jaar.

De samenstelling van het bestuur van de Stichting was ultimo 1998 als volgt:

Voorzitter:

- Ir. C.J.Vriesman.

Leden:

Benoemd door het bestuur van het K.I.v.I.:

- Ir. A. van der Werf,
- Ir. P.J.M. IJsselmuiden.

Benoemd door het bestuur van de B.N.A.:

- Ir. B. Touwen,
- Mevrouw Ir. R.A. Witteveen-Heere.

Benoemd door het bestuur van het A.V.B.B.:

- Ing. O.Th.J. Bik,
- Ing. L.W.M. van Druenen.

Gedelegeerd lid van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat:

- Mr. J.W. van Nouhuys.

Directie:

- Mr. J.A.G. van Eimeren.

PERSONEELSFORMATIE

De Raad van Arbitrage en de Stichting Bureau Arbitrage Bouwnijverheid (KvK 41197899) zijn gehuisvest aan het Stationsplein 29 te Utrecht. De statutaire zetel van de Raad is Amsterdam. Correspondentie adres van Raad en Stichting:

- Postbus 19290, 3501 DG Utrecht c.q.
- Stationsplein 29, 3511 ED Utrecht.

Het bureau wordt geleid door de directeur, die wordt bijgestaan door juristen en door administratieve medewerkers.

De juristen staan als secretarissen van de Raad de arbiters bij tijdens de behandeling van de geschillen en het concipiëren het vonnis; zij dienen de arbiters ook van juridisch advies.

Het administratiekantoor Kauffman te Landsmeer geeft financieel-technische steun aan de Stichting en verstrekt adviezen op organisatorisch gebied.

In een bij dit verslag gevoegde bijlage staan de medewerk(st)ers vermeld, die aan het bureau zijn verbonden, bijgewerkt tot 1 juni 1999.

Amsterdam, augustus 1999.

C.J. Vriesman, voorzitter,
J.A.G. van Eimeren, directeur.

Personalia leden van de Raad

(bijgewerkt tot 2 januari 1999)

		Woonplaats
Voorzitter		
Ir. A.P. Vernimmen	oud-directeur Dienst Milieu en Water van de Provincie Noord-Holland	Bloemendaal
Gewone leden		
<i>Leden ingenieur:</i>		
Ir. M.V.E. Bongaerts	raadgevend ingenieur DHV	Soest
Ir. A.J. de Boo	directeur Raadgevend Ingenieursbureau Aronsohn B.V.	Pijnacker
Ir. A.J.C. Dekker	oud-directeur Gemeentewerken Rotterdam	Hazerswoude-Dorp
Ir. K.A.J. van Dun	directeur van de divisie Bouw van het Koninklijk Ingenieurs- en Architectenbureau Haskoning	Wychen
Ir. W.M. Faas	directeur Adviesbureau D3BN	Laren (N.H.)
Ir. C. Heegstra	oud-directeur Dienst Verkeer & Waterstaat van de Provincie Drente	Rolde
Ir. A.M. Huisman	adviseur bouwzaken	St. Michielsgestel
Ir. P. de Jong	directeur adviesbureau Ir. J.G. Hageman B.V.	Schipluiden
Ir. F.A. van de Kant	interim manager, oud-directeur van de dienst Gemeentewerken te Brunssum	Maastricht
Ir. P.P.J. Lahaye	directeur van het vloer- en wandtechnisch adviesbureau I.A.T.C.	Veldhoven
Ir. H.W.A. van Lonkhuijzen	hoofd van de afdeling Ontwerp en Calculatie Electrotechniek en Werktuigkunde van G.T.I. te Rotterdam.	Nieuwerkerk aan den IJssel
Ir. E. van Marle	oud-hoofd afdeling aanbestedingen en afwikkeling uitvoering van werken van de Rijkswaterstaat	Rijswijk
Ir. T.G. van der Meer	oud-directeur van de dienst Milieu en Waterstaat van de provincie Zeeland	Middelburg
Ir. C.J. Onderdelinden	oud-directeur Stedelijk Beheer Amsterdam	Amstelveen
Ir. G.M.A. Perquin	directeur raadgevend ingenieur	Katwijk aan de Maas
Prof. Ir. A.F. van Tol	hoofd Ingenieursbureau Geotechniek, Gemeente Rotterdam, hoogleraar Funderingstechniek, Technische Universiteit Delft	Delft

		Woonplaats
Ir. Tj. Visser	oud-projectdirecteur van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat	IJsselstein
Ir. A. van der Werf	oud-directeur Ingenieursbureau "Oranjewoud" B.V.	Heerenveen
Ir. P.J.M. IJsselmuiden	directeur/raadgevend adviseur	Zoeterwoude
<i>Leden-architekt:</i>		
J.G. Ankoné	architect	Lichtenvoorde
Ir. G.M.J. van den Bongard	B.V. Architecten- en Ingenieursbureau ir. G.M.J. van den Bongard b.i. BNA	Heerlen
D.P. Boon	Architectenbureau Boon & Slagter B.V.	Eindhoven
J.G. Brugman	architect	Leeuwarden
H.L. Egberts	Architectenbureau Rik Egberts	Hilversum
J.W. Jobse	Jobse en Bos Architecten	Middelburg
Ir. M.A. Klawer	architect	Odoorn
Ir. G.K. Kok	Architectengroep Kok Straatman de Haan BNA B.V.	Delft
E.W. Lopes Cardozo	architect	Amsterdam
Ir. A. Meerstadt	architect	Gorssel
Ir. P.A.M. Mertens	architect	Hoensbroek
H. Morshuis	Bureau Architectuur en Ruimtelijke Ordening Morshuis B.V.	Hoogeveen
L.W.M. Sadée	architect	Roosendaal
Mr. Ir. J.J.W.M. Smeets	Architectenbureau J.R. Smeets BNA	Merkelbeek
Ir. B. Touwen	architect	Eelde
Ir. H.Th.M. Thomassen	Thomassen architecten BNA	Eindhoven
J.L. Walvisch	Architectenbureau Walvisch	Haarlem
Ing. E.T. Willers	architect	Zwolle
P. Wisse	Architectenbureau Wisse Tuinhof Slemmer	Vlissingen
Mw. Ir. R.H. Witteveen-Heere	architect	Eindhoven
<i>Leden-aannemer:</i>		
G. Agema	directeur R. Agema en zoon B.V.	Dokkumer Nieuwe Zijlen
J. Baas	directeur Rijaba B.V.	Gouda
Ing. O.Th.J. Bik	directeur Bik en Bredeveld Beheer Mij.	Woubrugge

		Woonplaats
Ir. P. Bot	directeur van Bot Bouwgroep B.V.	Heerhugowaard
Ir. Y. Dikkerboom	directeur Kaliwaal-Bijland B.V.	Oranjewoud
Ing. L.W.M. van Druenen	oud-directeur Divisie Wegen-en Waterbouw Heijmans N.V.	Rosmalen
Ing. J. van Dijke	oud-lid Directieraad van de Koninklijke BAM Groep N.V.	Amerongen
Ing. J.L. Heemels	directeur Heemels Bouw B.V.	Maaseik (België)
Ing. C.M.A. Hollink	oud-directeur van een bouwonderneming	Rotterdam
L.J. de Kok	oud-directeur van de Kok Bouwgroep	Bergen op Zoom
Ir. J.C. van der Lippe	oud-lid van de Raad van Bestuur NBM Amstelland N.V. (tot 31 december 1998)	Oegstgeest
Ir. H.H. van der Maas	oud-voorzitter Raad van Bestuur Kondor Wessels Groep N.V.	Leiden
Ir. B.H. de Mik	directeur van Schokindustrie B.V.	Rotterdam
J.A.M. Nietsch	directeur J. ten Tije Beheer B.V. c.s.	Hengelo
Ing. J.H. Pilon	oud-directeur Van Oord A.C.Z. B.V.	Hoevelaken
Ir. L.A.R. Sandbergen	oud-lid Raad van Bestuur TBI Holding B.V.	Breda
Ir. R.B. Schermer	oud-voorzitter Raad van Bestuur Ballast-Nedam N.V.	Aerdenhout
Ing. H.J.R. Schram	bouwondernemer	Beverwijk
Ir. C.J. de Vilder	oud-directeur Amstelland Concern Beheer B.V.	Venray
H.M. Winkelman	H.M. Winkelman B.V.	Rotterdam

Leden-aannemer aanverwante nevenbedrijven:

H.P. Burger	hoofd Techniek en Kwaliteit Bedrijfschap S.T.S.	Noordwijkerhout
A. van Diermen	adjunct-secretaris Bedrijfschap Schildersbedrijf	Apeldoorn
P.A. Fransen	directeur Steenhouwerij Fransen B.V.	Heerenveen
B. Jager	oud-secretaris van de Navas	Hooghalen

Buitengewone leden

Mr. J.L.H.M. Adelmeijer	advocaat en procureur	Maastricht
Mr. G.M. Bierman	raadsheer Gerechtshof Arnhem	Empe
Mr. F.B. Falkena	vice-president Gerechtshof Leeuwarden	Goutum
Mr. G.F.Th. Hesselink	advocaat en procureur	Utrecht
Mr. J.N. Jacobsen Jensen	advocaat en procureur	Berkenwoude
Mr. R.H.L. Post	advocaat en procureur	Amsterdam

		Woonplaats
Mr. J. Rozemond	oud-advocaat	Amsterdam
Mr. F.H.A.M. Thunnissen	advocaat en procureur	's-Gravenhage
Mr. J. in 't Veld	raadsheer Gerechtshof Arnhem	Zwolle
Mr. J.G. de Vries Robbé	advocaat en procureur	's-Gravenhage
Mr. D.E. van Werven	oud-wetenschappelijk-directeur Instituut voor Bouwrecht, secretaris Juridische Zaken VGBouw	Bentveld

Lijst van aan het bureau verbonden juristen en administratieve medewerkers

(bijgewerkt tot 1 juni 1999)

Mr. J.A.G. van Eimeren	secretaris-penningmeester/directeur
Mr. Y.R.R.R. de Mul	secretaris/adjunct-directeur
Mr. J.S. van Luik	secretaris
Mr. M.H. van Hoogstraten	secretaris
Mr. D.J. van Maanen	secretaris
mw. Mr. M.W. Kemmerling	secretaris
mw. Mr. N.E.M. Kranenbroek	secretaris
Mr. H.A. van den Berg	secretaris
Mr. M.A.J. van de Kar	secretaris
mw. Mr. A.M. Michels	secretaris
Mr. F. Ronner	secretaris
Mr. ir. J.R.W. Sweep	secretaris
mw. Mr. C.F. van Spanje-van Klaveren	secretaris
mw. G.F. Korte-Jansen	directiesecretaresse
mw. H. Doorschodt-van Haaften	coördinerend secretaresse
mw. J.C.M. Broekhuijzen-Smit	plv. coördinerend secretaresse
mw. K.R.E. van Dongen	bureamedewerkster
mw. I. Klein Woolthuis-Strijkstra	bureamedewerkster
mw. E. de Ridder-Zee	bureamedewerkster
mw. A. van der Pas-Ruis	bureamedewerkster
mw. J.T. Sahetapy-Lawalata	bureamedewerkster
mw. N. Sneijder	bureamedewerkster
mw. A. Ugurlu	bureamedewerkster
mw. N.S. van der Rassel-van Buiten	bureamedewerkster

Waarborgsomsysteem en moderatieschema

Waarborgsom					
Geschillen met eis in hoofdsom:				Waarborgsom	
beneden			<i>f</i>	2 500.00	<i>f</i> 250.00
van	<i>f</i>	2 500.00	tot <i>f</i>	5 000.00	<i>f</i> 750.00
	<i>f</i>	5 000.00	<i>f</i>	7 500.00	<i>f</i> 1 500.00
	<i>f</i>	7 500.00	<i>f</i>	10 000.00	<i>f</i> 2 500.00
	<i>f</i>	10 000.00	<i>f</i>	20 000.00	<i>f</i> 3 250.00
	<i>f</i>	20 000.00	<i>f</i>	30 000.00	<i>f</i> 4 000.00
	<i>f</i>	30 000.00	<i>f</i>	40 000.00	<i>f</i> 4 500.00
	<i>f</i>	40 000.00	<i>f</i>	50 000.00	<i>f</i> 5 500.00
	<i>f</i>	50 000.00	<i>f</i>	60 000.00	<i>f</i> 6 000.00
	<i>f</i>	60 000.00	<i>f</i>	70 000.00	<i>f</i> 6 500.00
	<i>f</i>	70 000.00	<i>f</i>	80 000.00	<i>f</i> 7 000.00
	<i>f</i>	80 000.00	<i>f</i>	100 000.00	<i>f</i> 7 500.00
	<i>f</i>	100 000.00	<i>f</i>	250 000.00	<i>f</i> 10 000.00
	<i>f</i>	250 000.00	<i>f</i>	500 000.00	<i>f</i> 15 000.00
	<i>f</i>	500 000.00	<i>f</i>	1 000 000.00	<i>f</i> 25 000.00
boven			<i>f</i>	1 000 000.00	<i>f</i> 30 000.00

Moderatieschema							
Geschillen met eis in hoofdsom:				arbitragekosten			
				Gefixeerd	in % van de eis		
				tarief	<i>mimumum</i>	<i>maximum</i>	
beneden			<i>f</i>	2 500.00	<i>f</i>	250.00	
van	<i>f</i>	2 500.00	tot <i>f</i>	5 000.00	<i>f</i>	750.00	
	<i>f</i>	5 000.00	<i>f</i>	7 500.00	<i>f</i>	1 500.00	
	<i>f</i>	7 500.00	<i>f</i>	10 000.00	<i>f</i>	2 500.00	
	<i>f</i>	10 000.00	<i>f</i>	20 000.00			13 *
	<i>f</i>	20 000.00	<i>f</i>	30 000.00			9 *
	<i>f</i>	30 000.00	<i>f</i>	40 000.00			7 *
	<i>f</i>	40 000.00	<i>f</i>	50 000.00			6 *
	<i>f</i>	50 000.00	<i>f</i>	60 000.00			6
	<i>f</i>	60 000.00	<i>f</i>	70 000.00			5
	<i>f</i>	70 000.00	<i>f</i>	80 000.00			4
	<i>f</i>	80 000.00	<i>f</i>	100 000.00			3 *

* doch tenminste *f* 2 500,00

Waarborgsomsysteem en moderatieschema in hoger beroep									
Geschillen met eis in hoofdsom:				waarborgsom 3 arbiters		kosten	waarborgsom 5 arbiters		kosten
			tot	f	20 000.00				
van	f	20 000.00	“	f	65 000.00	f	7 500.00	fixe	
								4 000.00	
								werkelijke	
								kosten	
“	f	65 000.00	“	f	100 000.00	f	7 500.00	idem	f 10 000.00
									werkelijke
									kosten
“	f	100 000.00	“	f	250 000.00	f	10 000.00	idem	f 12 500.00
									idem
“	f	250 000.00	“	f	500 000.00	f	15 000.00	idem	f 17 500.00
									idem
“	f	500 000.00	“	f	1 000 000.00	f	25 000.00	idem	f 27 500.00
									idem
boven	f	1 000 000.00				f	30 000.00	idem	f 32 500.00
									idem

- N.B.: 1. In geschillen met een eis van onbepaalde waarde wordt deze eis, voor toepassing van deze schema's, door arbiters getaxeerd.
2. Arbiters zijn bevoegd om, mede op grond van de in artikel 10 van de statuten van de Raad genoemde omstandigheden, van deze schema's af te wijken.
3. Naast de mogelijkheden binnen het moderatieschema, bestaat de mogelijkheid van pro-Deo behandeling. Een verzoek daartoe moet worden gericht aan de voorzitter van de Raad van Arbitrage, onder overlegging van een recente (niet ouder dan zes maanden) verklaring omtrent inkomen en vermogen.

Leidraad

ter bepaling van de in een arbitraal geding aan partijen toe te kennen of op te leggen vergoeding van kosten van processuele bijstand, behoudens de bevoegdheid van arbiters daarvan af te wijken.

PUNTENSTELSEL

enerzijds afhankelijk van de verrichte werkzaamheden (A), anderzijds van het belang van de zaak (B).

A. Waardering van de verrichte werkzaamheden in punten	<u>Punten</u>
Iedere conclusie:	1
Deelneming aan mondelinge behandeling en tegenwoordigheid bij bezichtiging, mits deze laatste op dezelfde dag plaatsvindt:	3
Voorbereiden van een getuigenverhoor op een andere dag aan de zijde van eigen cliënt:	½
Deelneming aan een enquête (hetzij aan eigen zijde, hetzij aan zijde van tegenpartij) en/of anders verhoor en/of bezichtiging op een andere dag dan de mondelinge behandeling:	1
Deelneming aan een schikkingscomparitie op een afzonderlijke dag:	½

B. Het belang van de zaak.

Tarief I.

Dit tarief geldt met betrekking tot zaken van een geldswaarde beneden f 1.000,00 in hoofdsom. In dit tarief wordt iedere punt gewaardeerd op f 230,00 met een maximum van 3 punten.

Tarief II.

Dit tarief geldt met betrekking tot zaken van een geldswaarde van f 1.000,00 tot f 8.000,00 in hoofdsom. In dit tarief wordt iedere punt gewaardeerd op f 570,00, met een maximum van 5 punten.

Tarief III.

Dit tarief geldt met betrekking tot zaken van een geldswaarde van f 8.000,00 tot f 25.000,00 in hoofdsom. In dit tarief wordt iedere punt gewaardeerd op f 710,00 met een maximum van 6 punten.

Tarief IV.

Dit tarief geldt met betrekking tot zaken van een geldswaarde van f 25.000,00 tot f 100.000,00 in hoofdsom. In dit tarief wordt iedere punt gewaardeerd op f 970,00, met een maximum van 10 punten.

Tarief V.

Dit tarief geldt met betrekking tot zaken van een geldswaarde van f 100.000,00 tot f 150.000,00 in hoofdsom. In dit tarief wordt iedere punt gewaardeerd op f 1.370,00, zonder maximum puntental.

Tarief VI.

Dit tarief geldt met betrekking tot zaken van een geldswaarde van f 150.000,00 of daarboven in hoofdsom. In dit tarief wordt iedere punt gewaardeerd op f 2.850,00 zonder maximum puntental.